

DOLOČANJE PARITEV IN INFORMACIJSKA PODPORA PRI VZREJI KRAŠKIH OVČARJEV

Andrej Razpet, Jurij Krsnik, Mojca Emeršič

DSI, Portorož 18.-20. april 2011

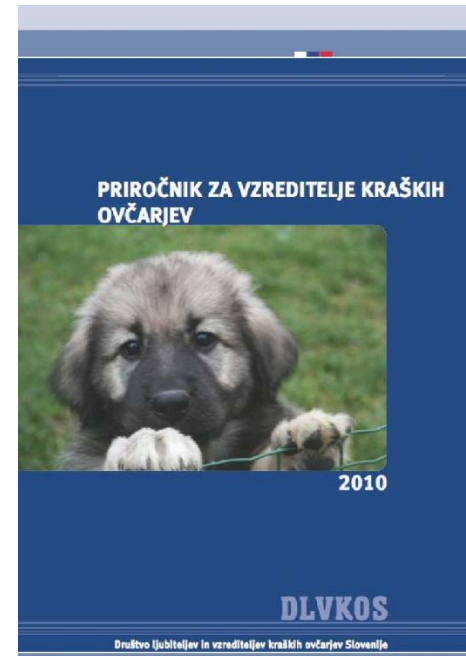

Zgodovina

- Uporaba ovčarjev v okolici Pivke je omenjena v Slavi Vojvodine Kranjske
- Prvo dokumentirano leglo 1924
- Registriran kot *ilirski ovčar* 1939-1968; kraški ovčar in šarplaninec sta dva tipa te pasme
- Nazadovanje ekstenzivne živinoreje po 2. svetovni vojni
- Registriran kot *kraški ovčar* od 1968 (FCI 278)

Opis problema

- Majhno število kraševcev, slaba prepoznavnost pasme
- Padeč genetske raznolikosti (parjenje v sorodstvu, učinek „popularnega samca“)
- Slaba preglednost sistema za določanje paritev

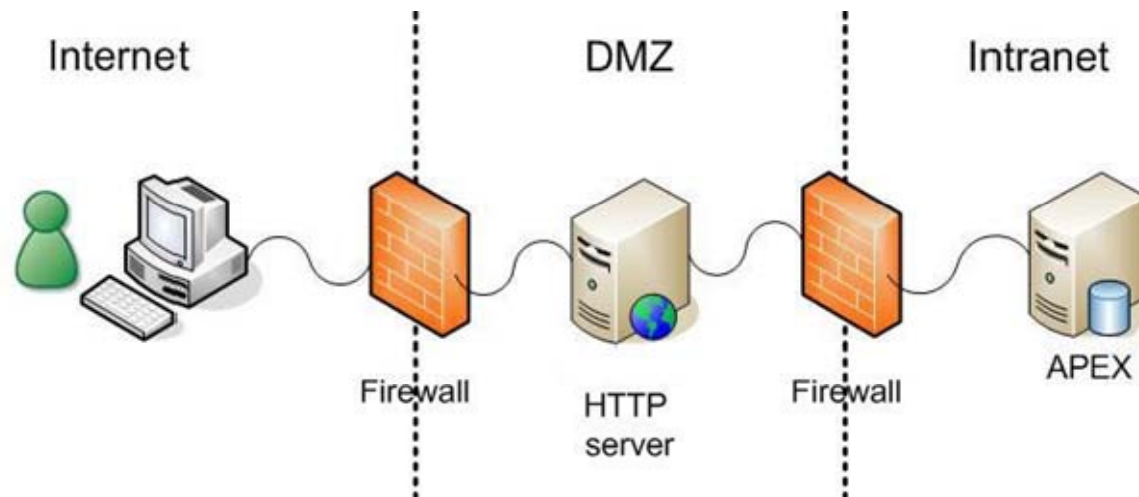

Cilji vzrejnega programa

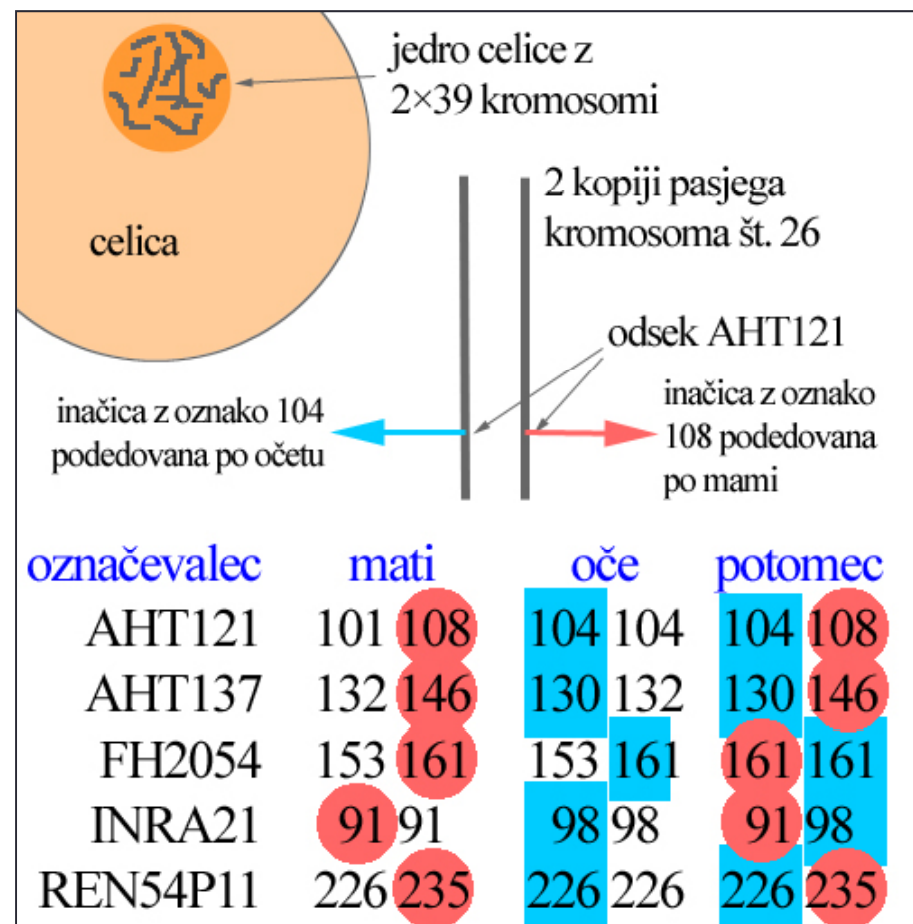
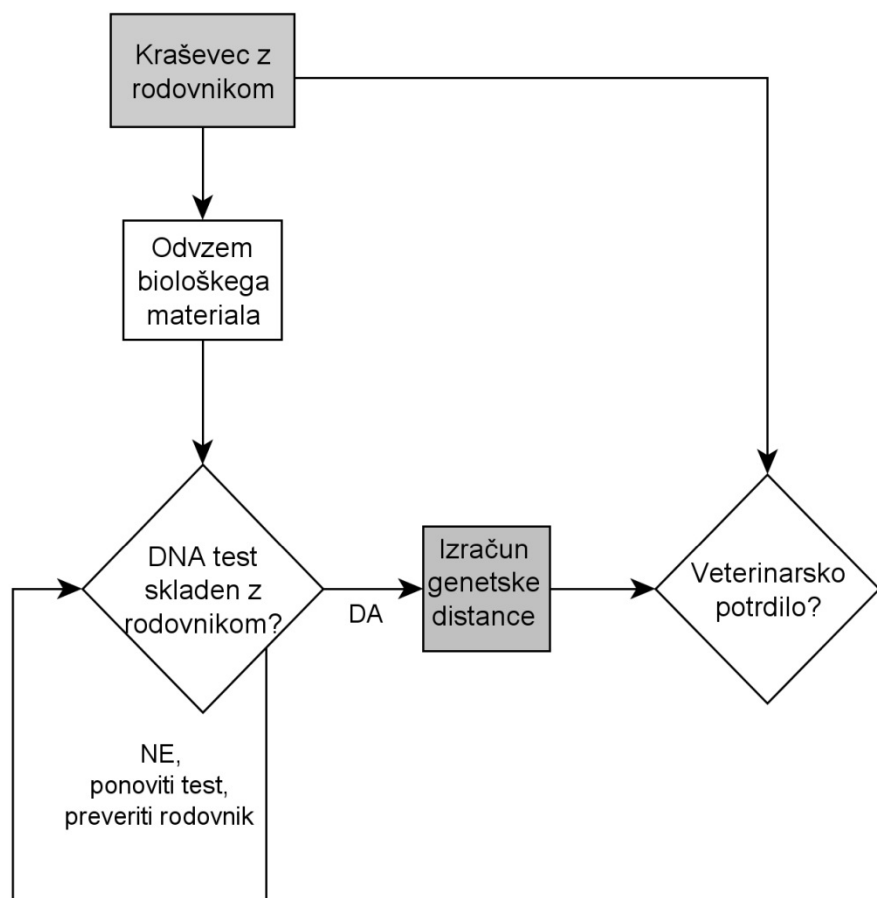
- Več živali, uvajanje v funkcijo pastirskega psa
- Poenotenje tipa v skladu s standardom pasme
- Preprečevanje parjenja v sorodstvu in izgube genetske raznolikosti

Informacijski sistem

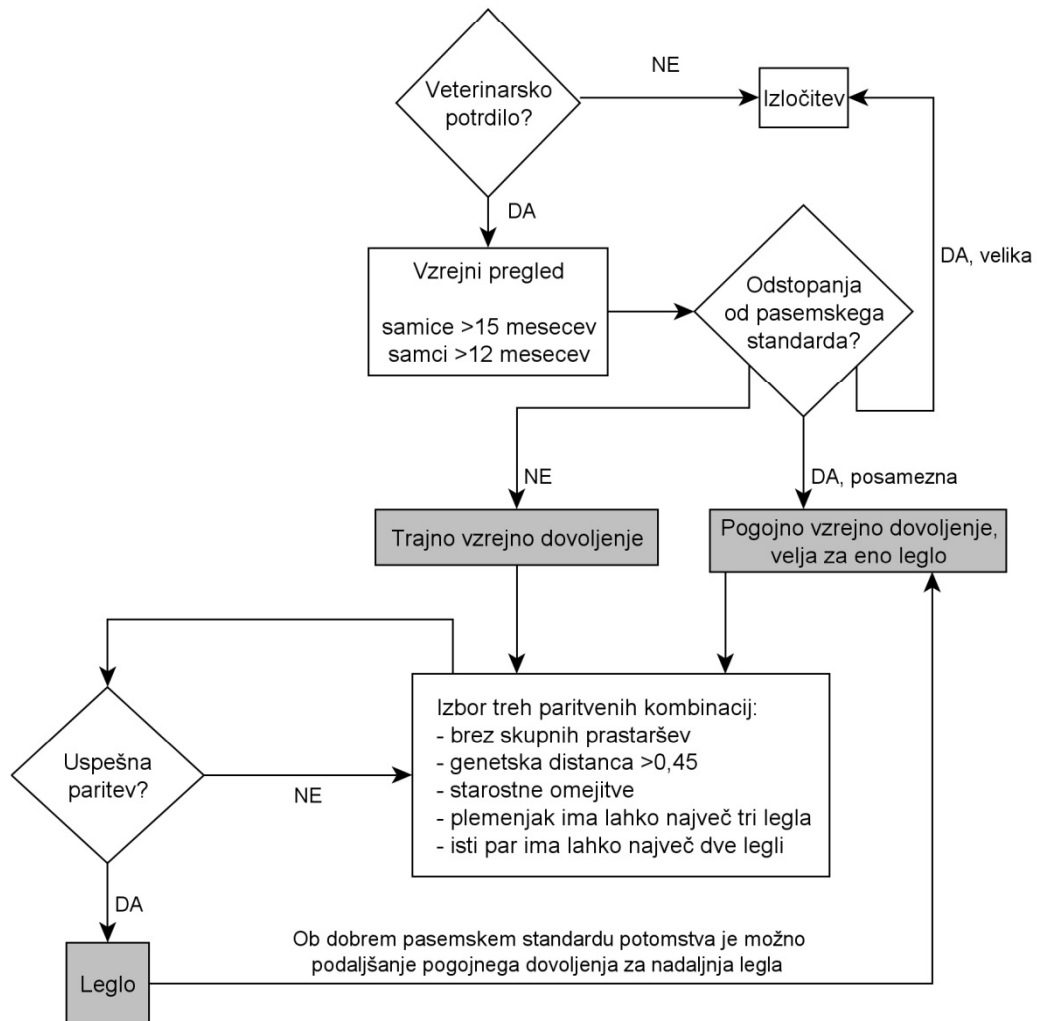
- Vsebuje podatke o živalih, rodovnikih, vzrejnih pregledih, genetskih distancah, koeficientih inbreedinga, lastnikih, vzrediteljih, slikovni material...
- Omogoča preverjanje paritvenih kombinacij
- V načrtu so številne nadgradnje
- [Primer \(Lem\)](#)

Določanje paritev

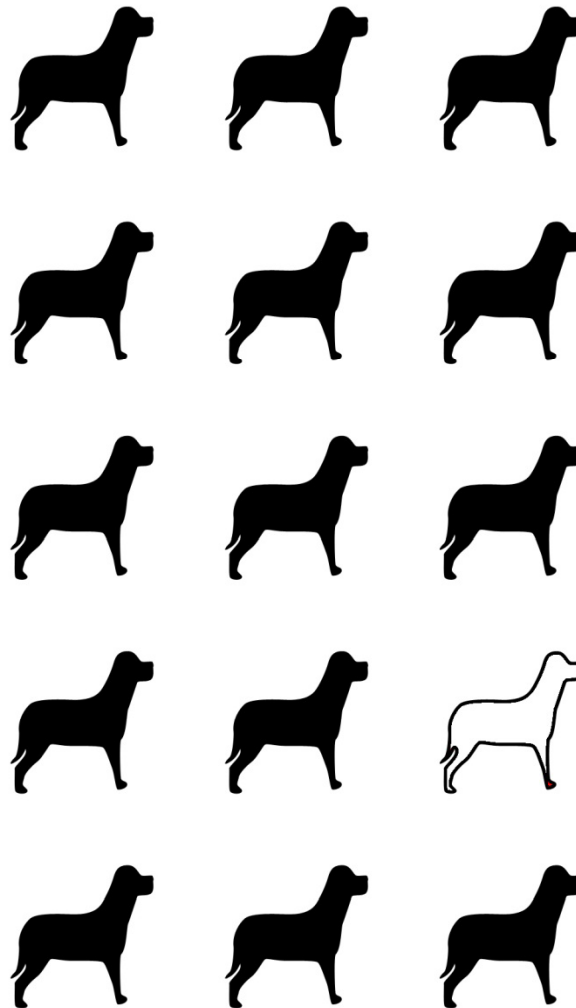
Določanje paritev

Trenutno stanje

- ~ 600-700 živali
- 11+9 primogenitorjev, od tega 2 novofundlandca in 4 šarplaninci
- Potrjeno ozko grlo, populacija je v Hardy-Weinbergovem ravnotežju in ne kaže znakov strukturiranosti
- Genetska raznolikost primerljiva z drugimi pasmami
- Efektivna velikost populacije 47,9 (interval zaupanja 30,4-87,1)

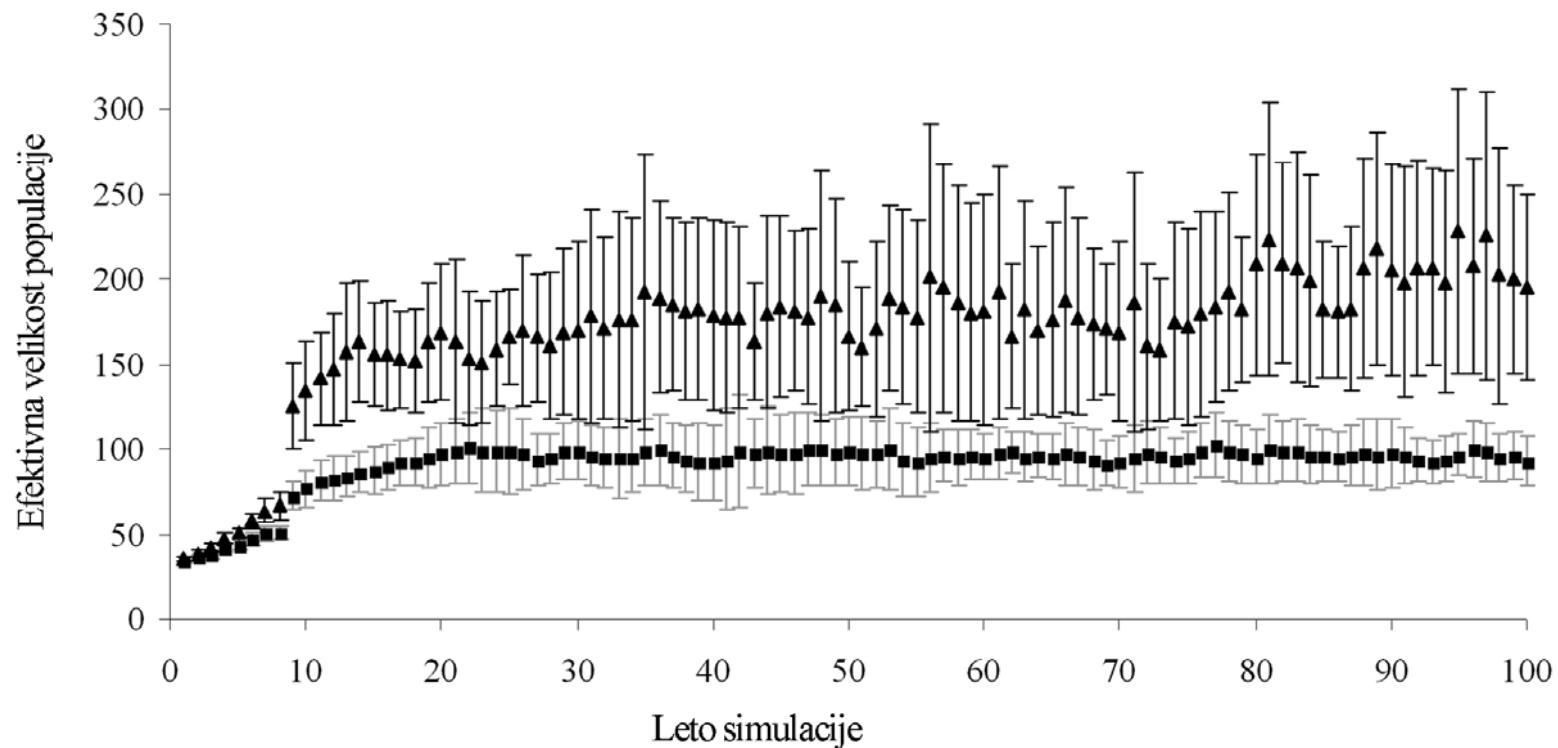
Efektivna velikost populacije

Na razpolago imamo
15 nesorodnih psov,
med njimi izberemo
samca in samico za
paritev.

Kakšne možnosti
ima pes z unikatno
genetsko lastnostjo
(bel), da preda gene
potomcem?

Simulacija vzrejnega programa

- Paritve živali brez skupnih prastaršev
- ▲ Paritve živali brez skupnih prastaršev in z genetsko distanco nad 0,45

Sklepi

- Relativno visoka genetska raznolikost je verjetno posledica križanj z drugimi pasmami
- Zaradi majhnega števila paritev velika nevarnost parjenja v sorodstvu
- Vzrejni program upočasni izgubo raznolikosti
- Informacijski sistem olajša iskanje primernih paritvenih kombinacij
- Ob povečanju števila kraševcev bo možna usmerjena selekcija